

Šis dokuments ir tikai informatīvs, un tam nav juridiska spēka. Eiropas Savienības iestādes neatbild par tā saturu. Attiecīgo tiesību aktu un to preambulu autentiskās versijas ir publicētas Eiropas Savienības “Oficiālajā Vēstnesī” un ir pieejamas datubāzē “Eur-Lex”. Šie oficiāli spēkā esošie dokumenti ir tieši pieejami, noklikšķinot uz šajā dokumentā iegultajām saitēm

► **B****PADOMES DIREKTĪVA****(1986. gada 12. jūnijs)**

par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas

(86/278/EEK)

(OV L 181, 4.7.1986., 6. lpp.)

Grozīta ar:

Oficiālais Vēstnesis

		Nr.	Lappuse	Datums
► <u>M1</u>	Padomes direktīva 91/692/EEK (1991. gada 23. decembris)	L 377	48	31.12.1991.
► <u>M2</u>	Padomes Regula (EK) Nr. 807/2003 (2003. gada 14. aprīlis)	L 122	36	16.5.2003.
► <u>M3</u>	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 219/2009 (2009. gada 11. marts)	L 87	109	31.3.2009.
► <u>M4</u>	Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2018/853 (2018. gada 30. maijs)	L 150	155	14.6.2018.
► <u>M5</u>	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1010 (2019. gada 5. jūnijs)	L 170	115	25.6.2019.

Grozīta ar:

► <u>A1</u>	Austrijas, Zviedrijas un Somijas pievienošanās akts	C 241	21	29.8.1994.
--------------------	---	-------	----	------------

▼B**PADOMES DIREKTĪVA****(1986. gada 12. jūnijs)****par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot
notekūdeņu dūņas**

(86/278/EEK)

1. pants

Šās direktīvas mērķis ir regulēt notekūdeņu dūņu izmantošanu lauksaimniecībā tā, lai novērstu kaitīgu iedarbību uz augsni, veģetāciju, dzīvniekiem un cilvēkiem, tādējādi veicinot šādu notekūdeņu dūņu pareizu izmantošanu.

2. pants

Šajā direktīvā

a) “dūņas” ir

- i) dūņas no notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kurās attīra sadzīves vai pilsētas notekūdeņus, kā arī no citām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kurās attīra līdzīga sastāva notekūdeņus;
- ii) dūņas no septiskajiem rezervuāriem vai tamlīdzīgām iekārtām, kas paredzētas notekūdeņu attīrīšanai;
- iii) dūņas no notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kas nav minētas i) un ii) apakšpunktā;

b) “attīrītas dūņas” ir dūņas, kas ir bioloģiski, ķīmiski vai termiski apstrādātas, ilgstoši glabātas vai citādi atbilstīgi apstrādātas, lai būtiski samazinātu dūņu fermentācijas spēju un veselības, apdraudējumu, ko rada to izmantošana;

c) “lauksaimniecība” ir visu veidu komerc kultūru audzēšana, arī lopkopības vajadzībām;

d) “izmantošana” ir dūņu izkliešana uz augsnes vai jebkāda cita veida lietošana uz augsnes vai augsnē;

▼M5

e) “telpisko datu pakalpojumi” ir telpisko datu pakalpojumi, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/2/EK ⁽¹⁾ 3. panta 4. punktā;

f) “telpisko datu kopas” ir telpisko datu kopas, kā definēts Direktīvas 2007/2/EK 3. panta 3. punktā.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (INSPIRE) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.).

▼B*3. pants*

1. Šās direktīvas 2. panta a) punkta i) apakšpunktā minētās dūņas var izmantot lauksaimniecībā tikai saskaņā ar šo direktīvu.
2. Neskarot Direktīvu 75/442/EEK un Direktīvu 78/319/EEK,
 - dūņas, kas minētas 2. panta a) punkta ii) apakšpunktā, var izmantot lauksaimniecībā, ievērojot nosacījumus, ko attiecīgā dalībvalsts uzskata par vajadzīgiem, lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi,
 - dūņas, kas minētas 2. panta a) punkta iii) apakšpunktā, var izmantot lauksaimniecībā tikai tad, ja attiecīgajā dalībvalstī to izmantošana reglamentēta.

4. pants

Šās direktīvas I A, I B un I C pielikumā doti lielumi, kas attiecas uz smago metālu koncentrāciju augsnē, kur dūņas izmanto, uz smago metālu koncentrāciju dūņās un smago metālu maksimālo ikgadējo daudzumu, ko drīkst iestrādāt lauksaimniecības augsnē.

5. pants

Neskarot 12. pantu,

- 1) dalībvalstis aizliedz izmantot dūņas, ja viena vai vairāku smago metālu koncentrācija augsnē pārsniedz robežvērtības, ko tās noteikušas saskaņā ar I A pielikumu, un veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka minētās robežvērtības netiek pārsniegtas dūņu izmantošanas rezultātā;
- 2) dalībvalstis reglamentē dūņu izmantošanu tā, lai smago metālu uzkrāšanās augsnē nebūtu cēlonis 1. punktā minēto robežvērtību pārsniegšanai. Šim nolūkam dalībvalstis piemēro vienu vai otru no turpmāk a) un b) apakšpunktā paredzētajām procedūrām:
 - a) dalībvalstis nosaka maksimālo dūņu daudzumu, ko vienai platības vienībai gadā, izsakot to sausnas tonnās, drīkst iestrādāt augsnē, ievērojot smago metālu koncentrācijas dūņās robežvērtības, ko dalībvalstis paredz saskaņā ar I B pielikumu vai
 - b) dalībvalstis nodrošina to, ka tiek ievērotas robežvērtības attiecībā uz metālu daudzumu, ko vienā platības un vienā laika vienībā var iestrādāt augsnē, kā paredzēts I C pielikumā.

6. pants

Neskarot 7. pantu,

- a) pirms izmantošanas lauksaimniecībā dūņas jāapstrādā. Dalībvalstis tomēr ar nosacījumiem, kas tām jāparedz, var atļaut izmantot neapstrādātas dūņas, ja tās ievada vai iestrādā augsnē;
- b) notekūdeņu dūņu ražotāji regulāri sniedz izmantotājiem visu informāciju, kas minēta II A pielikumā.

▼ B*7. pants*

Dalībvalstis aizliedz dūņu izmantošanu vai dūņu piegādi izmantošanai:

- a) pļavām vai lopbarības kultūrām, ja pļavas ir paredzētas ganībām un lopbarības kultūras paredzēts novākt, pirms pagājis noteikts laiksposms. Šis laikposms, kas dalībvalstīm jānosaka, jo īpaši ņemot vērā to ģeogrāfiskos un klimatiskos apstākļus, nekādā gadījumā nav īsāks par trim nedēļām;
- b) augsnei, kur audzē augļu un dārzeņu kultūras, izņemot augļu kokus;
- c) zemei, kas paredzēta tādu augļu un dārzeņu kultūru audzēšanai, kas parasti ir tiešā kontaktā ar augsni un ko parasti patērē neapstrādātus, — 10 mēnešus pirms ražas novākšanas un novākšanas laikā.

8. pants

Izmantojot dūņas, jāievēro šādi noteikumi:

- dūņas jāizmanto, ņemot vērā augu vajadzību pēc barības vielām un tā, lai nepasliktinātos augsnes, virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu kvalitāte,
- ja dūņas izmanto augsnēs, kur pH ir mazāks kā 6, dalībvalstis ņem vērā smago metālu augstāku mobilitāti un pieejamību kultūrām, kā arī vajadzības gadījumā samazina robežvērtības, ko tās noteikušas saskaņā ar I A pielikumu.

9. pants

Dūņas un augsni, kur tās izmanto, analizē saskaņā ar II A un II B pielikumu.

Paraugu ņemšanas un analizēšanas standartmetodes ir norādītas II C pielikumā.

▼ M5*10. pants*

1. Dalībvalstis nodrošina, ka regulāri reģistrē:
 - a) saražoto dūņu daudzumu un daudzumu, ko piegādā izmantošanai lauksaimniecībā;
 - b) dūņu sastāvu un īpašības saistībā ar II A pielikumā minētajiem parametriem;
 - c) veiktās apstrādes veidu, kā paredzēts 2. panta b) apakšpunktā;
 - d) dūņu saņēmēju vārdus vai nosaukumus un adreses, kā arī vietu, kur dūņas paredzēts izmantot;
 - e) jebkādu citu informāciju par šīs direktīvas transponēšanu un īstenošanu, kuru dalībvalstis sniedz Komisijai saskaņā ar 17. pantu.

▼ M5

Telpisko datu pakalpojumus izmanto, lai sagatavotu telpisko datu kopas, kas ietvertas reģistrētajā informācijā.

2. Informāciju, kas minēta šā panta 1. punktā, par katru kalendāro gadu dara pieejamu un viegli piekļūstamu sabiedrībai astoņu mēnešu laikā pēc attiecīgā kalendārā gada beigām konsolidētā formātā, kas noteikts Komisijas Lēmuma 94/741/EK ⁽¹⁾ pielikumā, vai citā konsolidētā formātā, kas noteikts, ievērojot šīs direktīvas 17. pantu.

Dalībvalstis Komisijai elektroniski iesniedz šā punkta pirmajā daļā minēto informāciju.

3. Informāciju par apstrādes metodēm un analīžu rezultātiem iesniedz kompetentajām iestādēm.

▼ B*11. pants*

Dalībvalstis var neattiecināt 6. panta b) punktu un 10. panta 1. punkta b), c), d) apakšpunktu un 2. punktu uz dūņām no notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kuru attīrīšanas jauda nepārsniedz 300 kg BSP₅ dienā, kas atbilst 5 000 cilvēkekivalentu, un kuras paredzētas galvenokārt sadzīves notekūdeņu attīrīšanai.

12. pants

Ja vajadzīgs, dalībvalstis var paredzēt stingrākus pasākumus nekā šajā direktīvā paredzētie.

Ikvienu šādu lēmumu paziņo Komisijai saskaņā ar pašreizējiem noteikumiem.

▼ M4*13. pants*

Lai pielikumus grozītu nolūkā tos pielāgot zinātnes un tehnikas attīstībai, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 15.a pantu.

Pirmo daļu nepiemēro IA, IB un IC pielikumā uzskaitītajiem parametriem un lielumiem, kā arī jebkādiem faktoriem, kas varētu ietekmēt minēto lielumu novērtēšanu, un IIA un IIB pielikumā minētajiem analīzes parametriem.

⁽¹⁾ Komisijas Lēmums 94/741/EK (1994. gada 24. oktobris) par anketām dalībvalstu ziņojumiem par dažu direktīvu īstenošanu atkritumu apsaimniekošanas nozarē (Padomes Direktīvas 91/692/EEK īstenošana) (OV L 296, 17.11.1994., 42. lpp.).

▼ M4*15. pants*

1. Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/98/EK ⁽¹⁾ 39. pantu. Minētā komiteja ir komiteja Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 ⁽²⁾ nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

15.a pants

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 13. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2018. gada 4. jūlijs. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Ziņojumu nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 13. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ⁽³⁾.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 13. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁽³⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.;

▼B*16. pants*

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šajā direktīvā paredzētās prasības trīs gados pēc tās paziņošanas.

Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

2. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai attiecīgos to tiesību aktu noteikumu tekstus, ko tās pieņem jomā, kuru reglamentē šī direktīva.

▼M5*17. pants*

Komisija ir pilnvarota ar īstenošanas aktiem noteikt formātu, kādā dalībvalstīm ir jāsniedz informācija par šīs Direktīvas īstenošanu, kā noteikts 10. pantā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 15. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Komisijas dienesti publicē Savienības mēroga pārskatu, ieskaitot kartes, pamatojoties uz datiem, ko dalībvalstis darījušas pieejamus, ievērojot 10. pantu un šo pantu.

▼B*18. pants*

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

I A PIELIKUMS

ROBEŽVĒRTĪBAS SMAGO METĀLU KONCENTRĀCIJAI AUGSNĒ

(mg/kg sausnas reprezentatīvā paraugā, kā paredzēts II C pielikumā, augsnei ar pH no 6 līdz 7)

Parametri	Robežvērtības ⁽¹⁾
Kadmījs	1 līdz 3
Varš ⁽²⁾	50 līdz 140
Niķelis ⁽²⁾	30 līdz 75
Svins	50 līdz 300
Cinks ⁽²⁾	150 līdz 300
Dzīvsudrabs	1 līdz 1,5
Hroms ⁽³⁾	—

⁽¹⁾ Dalībvalstis var atļaut pārsniegt to noteiktās robežvērtības, ja dūņas izmanto zemē, kas šās direktīvas paziņošanas laikā ir paredzēta dūņu apglabāšanai, bet kur komerc kultūras audzē tikai dzīvnieku barībai. Dalībvalstīm jāinformē Komisija par attiecīgo vietu skaitu un veidu. Tām jācenšas nodrošināt, ka šāda izmantošana neapdraud cilvēku veselību un vidi.

⁽²⁾ Attiecībā uz šiem parametriem dalībvalstis var atļaut pārsniegt to noteiktās robežvērtības, ja augsnes pH pastāvīgi ir augstāks par 7. Minēto smago metālu augstākās atļautās koncentrācijas nekādā gadījumā nedrīkst pārsniegt šos lielumus par vairāk kā 50 %. Dalībvalstīm jācenšas nodrošināt arī to, ka tas neapdraud cilvēku veselību un vidi, jo īpaši gruntsūdeņus.

⁽³⁾ Pašreiz nav iespējams noteikt robežvērtības hromam. Padome noteiks šos lielumus vēlāk, pamatojoties uz Komisijas iesniegtajiem priekšlikumiem, viena gada laikā pēc šās direktīvas paziņošanas.

▼B*I B PIELIKUMS***ROBEŽVĒRTĪBAS SMAGO METĀLU KONCENTRĀCIJAI DŪŅĀS, KO
IZMANTO LAUKSAIMNIECĪBĀ****(mg/kg sausas)**

Parametri	Robežvērtības
Kadmījs	20 līdz 40
Varš	1 000 līdz 1 750
Niķelis	300 līdz 400
Svins	750 līdz 1 200
Cinks	2 500 līdz 4 000
Dzīvsudrabs	16 līdz 25
Hroms ⁽¹⁾	—

⁽¹⁾ Pašreiz nav iespējams noteikt robežvērtības hromam. Padome noteiks šos lielumus vēlāk, pamatojoties uz Komisijas iesniegtajiem priekšlikumiem, viena gada laikā pēc šīs direktīvas paziņošanas.

▼B*I C PIELIKUMS***ROBEŽVĒRTĪBAS SMAGO METĀLU DAUDZUMIEM, KO KATRU GADU VAR PIEVIENOT LAUKSAIMNIECĪBĀ IZMANTOJAMAI ZEMEI, PAMATOJOTIES UZ VIDĒJIEM RĀDĪTĀJIEM 10 GADOS****(kg/ha gadā)**

Parametri	Robežvērtības ⁽¹⁾
Kadmījs	0,15
Varš	12
Niķelis	3
Svins	15
Cinks	30
Dzīvsudrabs	0,1
Hroms ⁽²⁾	—

⁽¹⁾ Dalībvalstis var atļaut pārsniegt to noteiktās robežvērtības, ja dūņas izmanto zemē, kas šīs direktīvas paziņošanas laikā ir paredzēta dūņu apglabāšanai, bet kur komerc kultūras audzē tikai dzīvnieku barībai. Dalībvalstīm jāinformē Komisija par attiecīgo vietu skaitu un veidu. Tām jācenšas nodrošināt, ka šāda izmantošana neapdraud cilvēku veselību un vidi.

⁽²⁾ Pašreiz nav iespējams noteikt robežvērtības hromam. Padome noteiks šos lielumus vēlāk, pamatojoties uz Komisijas iesniegtajiem priekšlikumiem, viena gada laikā pēc šīs direktīvas paziņošanas.

▼ B*II A PIELIKUMS***DŪŅU ANALĪZE**

1. Dūņu analīze jāveic vismaz reizi sešos mēnešos. Ja mainās apstrādājamo notekūdeņu īpašības, analīžu biežums jāpalielina. Ja gada laikā analīžu rezultāti ievērojami nemainās, dūņas jāanalizē vismaz reizi 12 mēnešos.
2. Attiecībā uz dūņām no attīrīšanas iekārtām, kas minētas 11. pantā, ja dūņu analīze nav veikta 12 mēnešus pirms šās direktīvas ieviešanas visās dalībvalstīs, tad analīze jāveic 12 mēnešos pēc šās ieviešanas vai — attiecīgos gadījumos — sešos mēnešos pēc tam, kad pieņemts lēmums, kas atļauj lauksaimniecībā izmantot dūņas no šādām iekārtām. Par turpmāko analīžu biežumu dalībvalstis lemj, pamatojoties uz sākotnējo analīžu rezultātiem, pārmaiņām apstrādājamajos notekūdeņos un citiem būtiskiem faktoriem.
3. Ievērojot 4. punktu, analīzēm ir jāattiecas uz šādiem parametriem:
 - sausna, organiskā viela,
 - pH,
 - slāpeklis un fosfors,
 - kadmījs, varš, niķelis, svins, cinks, dzīvsudrabs, hroms.
4. Attiecībā uz varu, cinku un hromu, attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei ir pietiekami pierādīts, ka šo metālu attiecīgajās iekārtās apstrādājamajos notekūdeņos nav vai to daudzums ir neievērojams, lēmumu par analīžu biežumu pieņem attiecīgā dalībvalsts.

▼B

II B PIELIKUMS

AUGSNES ANALĪZE

1. Vienmēr, kad izmanto dūņas, kas nav no 11. pantā minētajām attīrīšanas iekārtām, dalībvalstīm vispirms ir jānodrošina, lai smago metālu saturs augsnē nepārsniegtu saskaņā ar I A pielikumu noteiktās robežvērtības. Šim nolūkam dalībvalstis lemj, kādas analīzes veikt, ņemot vērā pieejamos zinātniskos datus par augsnes īpašībām un homogenitāti.
2. Dalībvalstis lemj par turpmāko analīžu biežumu, ņemot vērā metālu daudzumu augsnē pirms dūņu izmantošanas, izmantoto dūņu daudzumu un sastāvu, kā arī citus būtiskus faktorus.
3. Analīzēm jāattiecas uz šādiem parametriem:
 - pH,
 - kadmijijs, varš, niķelis, svins, cinks, dzīvsudrabs un hroms.

*II C PIELIKUMS***PARAUGU ŅEMŠANAS UN ANALĪZES METODES****1. Augsnes paraugu ņemšana**

Reprezentatīvus augsnes paraugus analīzei parasti gatavo, sajaucot 25 pamatparaugus, kas ņemti platībā, kura nav lielāka par 5 hektāriem un kuru izmanto vieniem un tiem pašiem lauksaimnieciskiem nolūkiem.

Paraugi jāņem 25 cm dziļumā, izņemot gadījumus, kad augsnes virskārta ir plānāka; tādā gadījumā paraugu ņemšanas dziļums tomēr nedrīkst būt mazāks par 10 cm.

2. Dūņu paraugu ņemšana

Dūņu paraugi jāņem pēc apstrādes, bet pirms piegādes izmantotājam, un tiem ir jābūt reprezentatīviem ražoto dūņu paraugiem.

3. Analīzes metodes

Smago metālu saturu analizē pēc hidrolīzes ar stipru skābi. Analīzes standartmetodei jābūt atomu absorbcijas spektrometrijai, un mazākā nosakāmā katra metāla koncentrācija nedrīkst pārsniegt 10 % no attiecīgās robežvērtības.